

Berättarerefaenhet:

När den värsta blev den bästa

Jag var inbjuden som berättare på Bokmässan i Göteborg 2004. Jag hade berättat i Västerbottensmontern vid ett par tillfällen. På väg till Författarcentrums monter gick jag vilse och kom fram fem minuter innan det var min tur. Det var helt folktomt sänär som på en av arrangörerna som stod dubbelvikt med huvudet i en bananlåda. Jag tyckte inte det var läge att hälsa och väntade i fem minuter. Kvinnan stod fortfarande på huvudet i lådan. Jag konstaterade att publiken bestod av noll personer. Så hemskt! Väntade en minut till, två minuter. Nu måste jag ta ett beslut. *En* möjlighet var att smyga därifrån med en liten hälsning åt bananlådan till. Näe! När jag hade blivit inbjuden så tänkte jag berätta! Jag bestämde mig för att berätta för pappväggen snett mitt emot. I och med att jag hade bestämt mig blev jag helt lugn och kände egendomligt nog en stark berättarlust. I samma ögonblick som jag drog in luft för att börja gled bananlåde-kvinnan om hörnet, ställde sig framför mig och log uppmuntrande. Yippie! Jag hade en levande lyssnare! Upprymd gav jag järnet, rakt in i mikrofonen. Plötsligt strömmade människor till från alla håll, och jag stod inför en stor publik. Förundrad och tacksam påmindes jag om kraften i att våga stå för en berättelse. Den här upplevelsen från Bokmässan har betytt mycket för mig som berättare.

En april dag i fjol var jag inbjuden till Sörmjöle och Hörnefors skolor för att berätta för 2:orna och 3:orna. Jag hade precis kommit igång och kände att jag hade alla med mig, det var en fröjd att få berätta. I denna sköna stund gick brandlarmet igång! Jag visste att om några sekunder skulle kaos råda och hälften av barnen ha störtat fram till fönstret. Trodde jag. Det som hände var att alla lutade sig lite framåt, och några kupade handen bakom örat för att höra bättre.

- Vi har fel på brandlarmet, sa klassföreståndaren lite ursäktande.

Näst sista timmen hade jag just berättat Oscar Wildes ”Den själviske jätten”. En liten pojke grävde ivrigt i fickan och fiskade upp något. Han gick fram till mig och höll fram högra handen, som var slutet.

Sakta öppnade han handen. I handflatan låg en

11

skimrande, blå glasbit, längden och bredden var drygt 2 cm och höjden något mindre, ovansidan lätt kupad.

- Den här ska du ha! sa pojken

Försiktigt lyfte jag upp den magiska ädelstenen och tackade. Jag kände mig som en prinsessa som fått en dyrbar gåva av en ädel prins. När jag känner mig nedstämd brukar jag lägga den blå glasbiten i handen en liten stund. Det hjälper.

I somras deltog jag i det internationella symposiet ”Storytelling as a Pathway to Peace” i Järna. Under den stora berättarfesten den sista kvällen var jag en av ett tjugotal berättare. Jag valde att berätta om en upplevelse från den gångna veckan trots att jag bara hade ett par timmar på mig att strukturera och träna in en helt ny berättelse, dessutom på engelska. Jag stod på Kulturhusets stora scen med en internationell publik framför mig. Starten hade gått bra, men plötsligt blev det alldeles tomt i huvudet. Publiken såg vänligt på mig. Egendomligt nog kände jag mig helt lugn. Jag väntade en stund. Det hjälpte inte.

- Jag har fullständigt glömt vad det var jag tänkte säga. Och inte kan jag sjunga heller. Om jag hade kunnat det skulle det ha varit ett bra tillfälle nu, sa jag. Publiken började skratta deltagande. En berättare på första raden sa vänligt:

- Drick ett glas vatten. Det hjälper.

Jag drack några klunkar vatten och mindes allt igen, fortsatte att berätta. Plötsligt blev det svart på nytt! Det var inte möjligt! Jag satte igång att gnola. Publiken skrattade hjärtligt. Strax kom berättelsen tillbaka till mig, och jag kunde avsluta den utan fler avbrott. Konstigt att jag inte hade blivit nervös.

Till min förvåning kom många fram till mig under pausen efteråt. Alla betonade mitt lugn. Om berättaren inte blir nervös blir inte publiken det heller. Många tackade för lärdomen att det inte är farligt att komma av sig. Jag fick också höra att någon under pausen hade sagt:

- Och vilket bra berättartrick att hon låtsades komma av sig!

Det som till en början har varit mina värsta upplevelser – den uteblivna publiken, brandlarmet och de plötsliga minnesluckorna – har överraskande vänts till några av mina bästa upplevelser som berättare. Pojken med den skimrande, blå glasbiten har jag bevarat i mitt hjärta.

Karin Ferry